

Prelazak sa primarnog na sekundarni stepen je prva smernica u životu svakog deteta koje pohađa školu u Švajcarskoj. U zavisnosti od njihovog učinka u primarnoj školi, učenici i učenice se na sekundarnom nivou I svrstavaju u različite nivoe razredne nastave.

Prelazak sa primarnog na sekundarni stepen I

OBAVEZNO ŠKOLOVANJE

Dok većina učenika obavezno školovanje provede u javnoj školi u mestu boravka, oko 5 procenata dece pohađa neku od privatnih škola. Javna škola igra važnu ulogu kada se radi o integraciji: bez obzira na socijalnu, jezičku ili kulturnu pozadinu, svako dete pohađa istu školu. Iako odgovornost za obavezno školovanje snose kantoni, dužnost opština je da organizuju rad škola. Pohađanje javne škole je besplatno. Na početku obaveznog školovanja deca po pravilu imaju 4 godine. Obaveza pohađanja škole traje 11 godina. Primarni stepen, koji uključuje i 2 godine dečijeg vrtića ili, u nekim kantonima, prve dve godine početnog stepena, traje 8 godina. Sekundarni stepen I obuhvata 3 godine. U kantonu Tičino sekundarni stepen I («Scuola media») traje 4 godine.

PRELAZAK SA PRIMARNOG NA SEKUNDARNI STEPEN I

Kapacitet za učenje se razlikuje od deteta do deteta. Pored toga, svako dete ima drugi talenat, drugo interesovanje ili sposobnosti. Neka deca, na primer, vole umni rad, a druga su možda posebno nadarena za umetnički socijalni ili ručni rad. Najzad, nekoj deci ne pada uvek lako da ispune zahteve koji im se u školi postavljaju. Zbog toga je prilikom postavljanja ove prve smernice u školskoj karijeri deteta važno svrstavanje deteta u za njega odgovarajući nivo razredne nastave na sekundarnom stepenu I.

SPREČITI DOSADU I PREOPTEREĆENOST

Obično na uzrastu od 12 godina učenici i učenice prelaze na sekundarni stepen I. Kriterijumi za svrstavanje dece u određeni nivo razredne nastave na sekundarnom stepenu I su školski učinak na kraju primarnog stepena i preporuke nastavnika, koje se često donose u razgovoru sa roditeljima. Takođe, u nekim mestima su važni i prijemni ispiti i školski učinak za vreme probnog roka u sekundarnoj školi.

Saveti za roditelje

Kao roditelji imate pravo da priznate vašu slabost i da kažete: «Naše dete ne ispunjava naše predstave dobrog učenika.» Ukoliko to možete da prihvatite, i dete će dobiti novu šansu.

Škola najbolje funkcioniše kao zajednica. Zbog toga, vi kao roditelji, pokušajte da školu i razred sagledate u celini i da

ne dajete prvenstvo vašem detetu.

Vi se kao roditelji angažujete u školi, dajte predloge i učestvujte u razgovorima. Ukoliko je očigledno da vi uzimate u obzir okolnosti i zahteve škole, imate pravo da dajete kritiku koja će biti uvažena.

Kao roditelji odustanite od vršenja pritiska na dete i ne zahtevajte od njega sve bolje ocene.

Dopustite da se interesovanja vašeg deteta razvijaju i iznova menjaju i imajte na umu da se mišljenje deteta stalno menja.

Ne stavljajte dete pod vremenski pritisak. Ono samo može da proceni koliko mu je vremena potrebno kako bi donelo samostalne odluke.